

Bruxelles, 19 noiembrie 2018
(OR. en)

14409/18

SOC 714
EMPL 534
ECOFIN 1063
EDUC 429

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Punerea în aplicare a Recomandării privind șomajul de lungă durată: mesajele-cheie ale EMCO - Aprobarea mesajelor-cheie ale EMCO

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor mesajele-cheie ale Comitetului pentru ocuparea forței de muncă privind punerea în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă (*JO C 67, 20.2.2016, p.1-5*), care urmează să fie supuse spre aprobare Consiliului (EPSCO) în cadrul reuniunii acestuia din 6 decembrie 2018.

Anexa 1: Concluziile finale ale EMCO privind șomajul pe termen lung se regăsesc în addendumul 1 la documentul 14409/18.

Anexa 2: informații referitoare la Recomandarea privind șomajul de lungă durată se regăsesc în addendumul 2 la documentul 14409/18.

Punerea în aplicare a Recomandării privind șomajul de lungă durată: mesajele-cheie ale EMCO pentru Consiliul EPSCO

EMCO a efectuat, la 3 octombrie 2018, o a doua evaluare a punerii în aplicare a Recomandării Consiliului din 15 februarie 2016 privind integrarea șomerilor de lungă durată pe piața forței de muncă, realizată în toate țările membre (o primă evaluare fiind efectuată la 15 decembrie 2016). Această evaluare s-a desfășurat în contextul unei situații mai bune a pieței muncii în întreaga UE, ceea ce contribuie la obținerea unor rezultate mai bune pe piața muncii în ceea ce îi privește pe șomerii pe termen lung.

În 2017, rata șomajului pe termen lung s-a ridicat la 3,4 % în întreaga UE, în scădere de la 4,4 % în 2015. Numărul persoanelor afectate de șomajul pe termen lung în UE a continuat să scadă, atingând 7,3 milioane în 2017. În mod încurajator, din 2015 înapoi ratele șomajului sunt în continuă scădere în toate statele membre, cu excepția Luxemburgului și Austriei, unde creșterile au fost marginale. Cele mai marcante îmbunătățiri ale situației ratelor șomajului pe termen lung s-au înregistrat în Croația și în Spania. Ratele șomajului pe termen lung variază între 1-1,5 % în Republica Cehă, Danemarca, Polonia, Suedia și Regatul Unit, și 4,5-8 % în Cipru, Spania, Italia și Slovacia, ajungând până la 15,3 % în Grecia. În ciuda acestui progres, șomajul pe termen lung continuă să reprezinte un cost semnificativ pentru UE sub aspect uman și economic, iar disparitățile între diferitele regiuni din UE persistă.

EMCO a constatat că, deși toate statele membre au luat măsuri pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a recomandării după prima evaluare din 2016, gradul de implementare a acesteia variază. Unele state membre sunt într-un stadiu avansat, în timp ce altele mai au multe de făcut pentru a pune în practică elemente-cheie ale recomandării.

EMCO a remarcat că, în ceea ce privește serviciile publice de ocupare a forței de muncă (SPFOM), capacitatea acestora este o problemă generală, de importanță critică pentru punerea în aplicare cu eficacitate a recomandării în toate statele membre. Unele state membre se confruntă totodată cu disparități regionale accentuate, care trebuie rezolvate, în ceea ce privește rezultatele oferite de SPFOM.

Cu ocazia evaluării, au fost remarcate o serie de alte reforme mai ample, care ar putea afecta integrarea pe piața muncii a șomerilor pe termen lung, spre exemplu, reformele care vizează sistemele de educație și formare profesională.

Evaluarea a mai scos în evidență rolul pozitiv jucat de finanțarea din partea Fondului social european în ceea ce privește abordarea problemei șomajului pe termen lung în mai multe state membre.

EMCO ar mai dori să menționeze raportul pe 2018 al Comitetului pentru protecție socială, care a analizat modul în care serviciile de asistență socială sprijină integrarea pe piața muncii a persoanelor de vârstă activă cele mai izolate de piața muncii. Raportul include mai multe observații pertinente. În acesta se conchide că persoanele excluse de pe piața muncii au nevoie nu numai de programe active de ocupare a forței de muncă, dar și de măsuri care să combată obstacolele din calea incluziunii sociale. Raportul a mai subliniat că o gamă largă de servicii de asistență socială personalizate sunt oferite fie tuturor persoanelor, fie celor mai izolate de piața muncii, precum și că serviciile respective sunt furnizate în tot mai mare măsură în mod integrat.

În ceea ce privește cele patru elemente-cheie ale recomandării, EMCO ar dori să facă remarcate următoarele:

În mai multe state membre, **șomerii pe termen lung** sunt determinați **să se înregistreze** în număr mare datorită faptului că acordarea indemnizațiilor de șomaj este condiționată de înregistrarea prealabilă. Acest lucru pare să asigure cu succes o legătură stabilă între șomerii pe termen lung și SPFOM. Unele state membre au introdus politici menite să împiedice anularea înregistrării. Cu toate acestea, numeroase state membre mai trebuie încă să își întărească eforturile pentru a-i coopta pe cei inactivi și pentru a crea stimulente, acolo unde acestea nu există, care să încurajeze înregistrarea în evidențele serviciilor de ocupare a forței de muncă și menținerea înregistrării.

Evaluarea a confirmat faptul că serviciile suplimentare sunt importante pentru șomerii de lungă durată, întrucât aceștia pot avea nevoie de măsuri cu caracter social, de sănătate și de alt tip în drumul lor spre schimbarea statutului din șomer în angajat. S-au depus eforturi în toate sferele pentru a îmbunătăți **coordonarea** dintre serviciile publice de ocupare a forței de muncă, serviciile de asistență socială și alți furnizori de servicii. Unele state membre dezvoltă soluții IT pentru schimbul de informații, altele instituie protocoale de cooperare. Cu toate acestea, cooperarea rămâne o provocare generală pentru multe state membre din mai multe motive, inclusiv chestiuni legate de protecția datelor, repartizarea responsabilităților între instituții și lipsa de resurse.

Totodată, abordările diferă foarte mult la nivel național în ceea ce privește instituirea **punctului unic de contact**. Unele state membre integrează pe deplin serviciile relevante – uneori prin intermediul unui „ghișeu unic” concret, în timp ce altele desemnează o autoritate de coordonare care face legătura și îi îndrumă pe cei interesați către alte instituții. Mai mult, câteva state membre au desemnat autoritatea care ar trebui să funcționeze pe post de punct unic de contact, dar nu au adoptat încă măsurile care să permită funcționarea efectivă a acestora, prin coordonare cu alte servicii.

În majoritatea statelor există **acorduri de integrare în muncă** sau acorduri echivalente. Unele dintre acestea au actualizat instrumente deja existente pentru a răspunde mai bine nevoilor șomerilor pe termen lung. Sunt necesare mai multe eforturi, în special în cazul analizării cu regularitate a evaluărilor individuale și al actualizării, atunci când este cazul. O astfel de actualizare este importantă, dar nu are loc în toate statele membre.

Statele membre desfășoară o serie întreagă de activități care urmăresc **implicarea angajatorilor**. EMCO a observat mai multe abordări inovatoare: unele state membre au personal din cadrul SPFOM care se ocupă în mod special de această implicare, ceea ce este un lucru promițător; altele combină subvențiile salariale cu formarea la locul de muncă. EMCO așteaptă cu interes să afle care sunt rezultatele acestor măsuri în viitor. În unele state membre, lipsește încă o abordare mai strategică în ceea ce privește parteneriatele cu angajatorii. Deși cooperarea cu partenerii sociali este, în general, o realitate, aceasta ar putea fi mai formalizată și mai bine structurată în anumite cazuri, mai ales la nivel local.

Monitorizarea punerii în aplicare a recomandării mai depinde totodată de datele cantitative adunate cu ajutorul statelor membre. Al doilea exercițiu complet de compilare de date în baza cadrului de indicatori elaborat de EMCO s-a desfășurat în 2018 (un rezumat al rezultatelor este anexat mesajelor-cheie de față). Per total, în a doua rundă a exercițiului de compilare de date s-au constatat îmbunătățiri substanțiale sub aspectul calității și al caracterului exhaustiv al datelor adunate. Statele membre au îmbunătățit și mai mult corelarea dintre datele lor și specificațiile cadrului de indicatori, demonstrându-și astfel angajamentul față de monitorizarea punerii în aplicare a recomandării. Datele adunate facilitează analiza indicatorilor-cheie pentru majoritatea țărilor și reprezintă un punct de plecare potrivit pentru monitorizarea anuală și continuă a progreselor. Exercițiul de compilare a datelor de anul viitor va îngloba îmbunătățiri metodologice în baza lecțiilor învățate ca urmare a primelor două runde de compilare a datelor (2017 și 2018). Aceste îmbunătățiri vor simplifica monitorizarea, vor reduce sarcina ce revine statelor membre și vor face rezultatele mai ușor de interpretat.

În ciuda progreselor înregistrate sub aspectul monitorizării, este nevoie de eforturi suplimentare. Statele membre sunt încurajate să ia măsuri pentru a îmbunătăți calitatea și caracterul exhaustiv al datelor și pentru a-și îmbunătăți capacitatea de a ține evidența persoanele ieșite din șomaj, de exemplu prin utilizarea unor registre interconectate. Asigurarea unui set complet de date bazate pe astfel de evidențe ar oferi o indicație clară cu privire la obținerea unor rezultate de durată în cazul șomerilor de lungă durată.
